

SPIS TREŚCI

Rozdział 1	
ZAGADNIENIA WSTĘPNE	11
Rozdział 2	
ZADŁUŻENIE W CIENIU PANDEMII COVID-19	15
2.1. „Czarny łabędź” COVID-19 jako motor napędowy zadłużenia	15
2.2. Czy pogłoski o upadku Troi nie są przesadzone?	18
2.3. Dług publiczny, deficyt budżetowy, deficyt finansów publicznych	19
2.4. Dług publiczny jako niewygodny temat do debaty publicznej	20
2.5. Toksyczny dług publiczny a cele Unii Europejskiej	21
2.6. Populizm polityczny a wzrost zadłużenia publicznego	26
Rozdział 3	
POLSKA BALLADA O TOKSYCZNYM DŁUGU	29
3.1. Statystyka zadłużenia Polski	29
3.2. Niespokojna przyszłość dla finansów publicznych w Polsce	31
3.3. Potrzeba refleksji	36
Rozdział 4	
TRZYGŁOWA HYDRA DŁUGU	38
Rozdział 5	
CZŁOWIEK JAKO HOMO IN DEBITUM	43

Rozdział 6

ISTOTA DŁUGU	45
---------------------	----

Rozdział 7

SUBSTRAT DŁUGU W XXI WIEKU	47
-----------------------------------	----

Rozdział 8

PIENIĄDZ JAKO KONTRAPUNKT DŁUGU	49
--	----

Rozdział 9

WIERZYCIELE I DŁUŻNICY. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W SPOŁECZNEJ RELACJI DŁUGU	51
--	----

9.1. Różne kategorie dłużników	51
--------------------------------	----

9.2. Osoby fizyczne	52
---------------------	----

9.3. Organizacje	53
------------------	----

9.4. Przypadek globalnych korporacji	54
--------------------------------------	----

9.5. Dłużnicy XXI wieku	55
-------------------------	----

Rozdział 10

CZYM JEST DŁUG TOKSYCZNY?	57
----------------------------------	----

Rozdział 11

TOKSYCZNE DŁUGI KONSUMENTÓW	60
------------------------------------	----

11.1. Panteon zadłużonych	60
---------------------------	----

11.2. Przyczyny zadłużenia konsumentów	61
--	----

11.3. Zadłużenie jako współczesne niewolnictwo	63
--	----

11.4. Rosnące statystyki	64
--------------------------	----

11.5. Niebezpieczeństwo masowego zadłużenia	64
---	----

11.6. Konkluzje	65
-----------------	----

Rozdział 12

TOKSYCZNE DŁUGI PRZEDSIĘBIORCÓW	66
--	----

12.1. Niewypłacalność jako typowe ryzyko gospodarcze w gospodarce wolnorynkowej	66
--	----

12.2. Strukturalna niewypłacalność przedsiębiorców	68
12.3. Spektakularne upadłości przedsiębiorców	69
12.4. Systemy wczesnego ostrzegania przed niewypłacalnością	69

Rozdział 13

TOKSYCZNE DŁUGI PAŃSTWA 71

13.1. Państwo jako instytucja not for profit	71
13.2. Zadłużenie publiczne jako bodziec dla koniunktury gospodarczej?	75
13.3. Toksyczne zadłużenie państwa problemem wszystkich obywateli	76
13.4. Negatywne konsekwencje toksycznego zadłużenia państwa	77
13.5. Toksyczny dług jako spadek po PRL	79
13.6. Hazard zadłużeniem publicznym	80

Rozdział 14

PRAWO DLA TOKSYCZNYCH DŁUGÓW PRYWATNYCH 82

14.1. Prawo o niewypłacalności	82
14.2. Tendencje unifikacyjne prawa o niewypłacalności	83
14.3. Znaczenie prawa o niewypłacalności	85
14.4. Podstawa niewypłacalności	86
14.5. Przymusowa likwidacja majątku albo układ	86
14.6. Funkcje prawa o niewypłacalności	88
14.7. Liberalizacja prawa o niewypłacalności	89
14.8. Konkluzje	90

Rozdział 15

ODDŁUŻENIE NIEWYPŁACALNYCH KONSUMENTÓW 91

15.1. Nowe życie	91
15.2. Wynalazek przeszłości	93
15.3. Oddłużenie w Polsce	94
15.4. Oddłużenie a kulturowa zmiana mentalności	95

Rozdział 16**LAW IN ACTION**

97

- 16.1. Dysfunkcje w stosowaniu w Polsce prawa dla toksycznych długów prywatnych 97
- 16.2. Polskie sądownictwo upadłościowe w XXI wieku 98

Rozdział 17**PRAWO TOKSYCZNEGO DŁUGU PUBLICZNEGO**

100

- 17.1. Prawne limity zadłużenia 100
- 17.2. Czy limit jest potrzebny? 102

Rozdział 18**WISZĄCY MIECZ DAMOKLESA****– ROSNĄCY DŁUG PUBLICZNY**

105

- 18.1. Potrzeba społecznej debaty w sprawie długu publicznego 105
- 18.2. Brak możliwości zadłużania się w nieskończoność 106
- 18.3. Odpowiedzialność pokoleniowa 106
- 18.4. Polska jako mało znaczący dłużnik w perspektywie globalnej 107

Rozdział 19**CZY MAMY ŚRODKI ZARADCZE****NA TOKSYCZNY DŁUG PUBLICZNY?**

109

- 19.1. Krew, pot i łzy 109
- 19.2. Wspieranie wzrostu gospodarczego 112
- 19.3. Racjonalizacja wydatków publicznych państwa 112
- 19.4. Optymalizacja systemu podatkowego wspierającego klasę średnią 113
- 19.5. Opodatkowanie globalnych korporacji i likwidacja rajów podatkowych 114
- 19.6. Restrukturyzacja długu publicznego u wierzycieli zagranicznych 115
- 19.7. „Tani” kredyt 117

Rozdział 20**JAKIE SĄ MOŻLIWE SCENARIUSZE
DLA DŁUGU PUBLICZNEGO?**

	118
20.1. <i>Quo vadis, munde?</i>	118
20.2. Utopia?	119
20.3. Scenariusz nierobienia niczego	120
20.4. Scenariusz minimalnego wysiłku	121
20.5. Scenariusz reformatora autokraty	121
20.6. Scenariusz <i>à la</i> Filip Piękny	122
20.7. Scenariusz jesieni średniowiecza	122
20.8. Scenariusz łańcucha następstw	123

Rozdział 21**„ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRZED BOGIEM I HISTORIA”.**

ZAMIAST ZAKOŃCZENIA	124
----------------------------	-----